

PROGRAMA: OBSERVACIÓ I INNOVACIÓ SOBRE LA PRÀCTICA EN L'AULA D'EDUCACIÓ INFANTIL GRAU: MESTRE EN EDUCACIÓ INFANTIL CONTINENT

DADES TÈNIQUES

Assignatura: Observació i innovació sobre la pràctica en l'aula d'educació infantil.

Codi: 33611.

Caràcter: Formació Bàsica.

Curs: Segon.

ECTS: 6 crèdits.

Professor: Francesc Xavier Escolano Martínez. francisco.escolano@uv.es

Departament : Didàctica i Organització Escolar

Curs acadèmic: 2013/2014.

COMPETÈNCIES

- Comprendre que la dinàmica diària en educació infantil es canvia en funció de cada estudiant, grup i situació i tenir capacitat per a ser flexible en l'exercici de la funció docent.
- Conèixer els factors que afecten a la dimensió pedagògica i organitzativa des de la interacció amb els professionals d'un centre i saber promoure la participació en activitats col·lectives i el treball cooperatiu en ordre a la millora i innovació del centre.
- Conèixer i valorar experiències innovadores en l'àmbit de l'educació infantil.
- Conèixer i analitzar les polítiques educatives, el seu desenvolupament legislatiu i la seua incidència en les reformes i innovacions educatives.
- Tenir la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants per a emetre judicis pedagògics que inclouen una reflexió sobre qüestions d'índole social, científica o tècnica i ètica.
- Diagnosticar necessitats, situacions complexes i possibilitats de les persones per a fonamentar les accions educatives.
- Dominar les tècniques d'observació i registre.
- Abordar anàlisi de camp mitjançant metodologia observacional utilitzant tecnologies de la informació, documentació i audiovisuals.
- Saber analitzar les dades obtingudes, comprendre críticament la realitat i elaborar un informe de conclusions.

CONTINGUTS

S'estructuren al voltant de quatre mòduls. No responen tant a títols de temes com a problemàtiques que es treballaran al llarg del quadrimestre i que, per tant, es troben interrelacionades.

1. L'Educació Infantil: Cóm la pensem com professionals?

- Del sentit comú a la tècnica i de la tècnica a la competència professional.
- L'escola com transmissió i l'escola com a creació.
- Xiquets i xiquetes: Noves perspectives a l'hora de pensar la infantesa.

2. L'Educació Infantil com avantguarda de la innovació.

- Per què l'Educació Infantil és un marc propici per innovar?
- Quin és el paper del xiquet i de la xiqueta en l'aula?
- Noves perspectives a l'hora de pensar i treballar en l'Escola Infantil.

3. A més d'ensenyar...investigar?:

- La investigació-acció com a forma de desenvolupament professional i com a forma de desenvolupament organitzatiu de l'escola.
- Què podem aprendre els mestres observants els xiquets i xiquetes.
- Estudi, disseny i experimentació d'instruments d'observació i investigació sobre la pràctica docent i organitzativa en educació infantil.

4. Ensenyar i aprendre a l'Escola Infantil: una forma de tractar de millorar el món.

- L'escola infantil com a organització que aprèn des de la cultura de la col·laboració i el respecte i tractament de la diversitat.

No es tracta de temes "separats" dels que "cal aprendre" una sèrie de continguts de cadascun. Es tracta de temàtiques interrelacionades que ens serveixen per plantejar qüestions, preguntes i problemes, així com tractar de donar-los respostes professionalment valuoses.

AVALUACIÓ

Avaluar significa determinar la qualitat o mèrit d'alguna cosa, en aquest cas del que es tracta és de determinar la qualitat del teu aprenentatge en relació a l'assignatura. Per això utilitzaré els següents criteris:

- Coneixement i comprensió dels conceptes propis de l'assignatura, així com les seues relacions i la capacitat d'utilitzar-los amb precisió de manera oral i escrita.
- Assistència a classe i realització de les pràctiques.
- Qualitat dels treballs i activitat del grup.
- Capacitat d'argumentar de forma raonada al voltant de posicionaments professionals, ètics i epistemològics davant situacions educatives i escolars.
- Capacitat d'expressar de forma correcta oralment i sense faltes d'ortografia per escrit.
- Participació en activitats complementàries i voluntàries de l'assignatura.

Instruments i procediments d'avaluació:

- Lliurament puntual de pràctiques individuals i de grup.
- Entrevista amb el grup.
- Participació activa a classe.
- Qualitat de les pràctiques obligatòries.
- Exercicis escrits.

La seua "traducció" a l'hora de qualificar és:

- Per "aprovar" necessàriament s'ha de tenir una assistència regular a classe, realitzar els treballs obligatoris, així com lliurar en temps i forma les pràctiques individuals i de grup, amb qualitat mitja o bona.
- Per obtenir un "notable" necessàriament s'ha de tenir una assistència regular a classe, realitzar els treballs obligatoris, així com lliurar en temps i forma les pràctiques individuals i de grup, amb una qualitat alta, així com, si és el cas, una entrevista grupal o individual.
- Per accedir al "excel·lent" s'ha d'haver obtingut un "notable" i presentar-se a un exercici de caràcter individual.

Tasques

Individuals:

- Portafoli digital.
- Lectura i comentari d'un llibre aportat pel professor.
- Les plantejades a classe.

De grup:

- Comentari dels documents i/o articles lliurats en classe.
- Elaboració i presentació dels temes que corresponga.
- Disseny d'un instrument d'observació.
- Disseny d'un projecte d'investigació.
- Les plantejades a classe.

BIBLIOGRAFIA

- COMAS, A, LORENZO, N, PIQUÉ, B. (2011): Estratègies de pràctica reflexiva en la formació inicial de mestres d'educació infantil. Barcelona. Graó.
- DAHLBERG, G., MOSS, P. y PENCE, A. (2005): Más allá de la calidad en educación infantil. Barcelona. Graó.
- DE LA HERRAN, A. Y PAREDES (Coord.) (2008): Didáctica general: la práctica de la enseñanza en educación infantil, primaria y secundaria. Madrid. McGraw-Hill.
- ELLIOT, J. (1996) El cambio educativo desde la investigación-acción. Madrid: Morata.
- ELLIOT, J. (1997). La investigación acción en educación. Madrid: Morata.
- FLICK, U (2004) : Introducción a la investigación cualitativa. Ediciones Morata y Fundación Paideia Galiza.
- GAIRIN, J.: Cambio de cultura y organizaciones que aprenden.
(<http://ddd.uab.cat/pub/educar/0211819Xn27p31.pdf>)
- IMBERNON, F. (Coord.) (2002): La investigación educativa como herramienta de formación de profesorado. Barcelona. Graó.
- LATORRE, A. (2003): Investigación-acción : conocer y cambiar la práctica educativa Barcelona : Graó.
- LIEBERMAN, Ann y MILLER, Lynne (2003): La indagación como base de la formación del profesorado y la mejora de la educación. Ed. Octaedro.
- MCKERNAN, J. (2001). Investigación-acción y curriculum, Madrid: Morata.
- PÉREZ Ferra, M. La escuela como organización que aprende: una tensión entre cultura escolar y las creencias profesionales de los profesores. Enseñanza, 17-18, 1999-2000, 201-216.
- POSTIC, M. y DE KETELE, J, M.: (1992): Observar las situaciones educativas. Madrid: Narcea.
- SANCHEZ Blanco, C. (2005): La cooperación en educación infantil, dilemas de una investigación-acción. A Coruña : Universidade da Coruña, Servicio de Publicacións,

- SANTOS Guerra, M.A. : La escuela que aprende: Perspectiva de género en la organización escolar.
(<http://www.educacionenvalores.org/IMG/pdf/santosguerra.pdf>)
- STENHOUSE, L. (1987a). La investigación como base de la enseñanza. Madrid: Morata.
- STENHOUSE, L. (1991). El profesor como investigador. En Investigación y desenrotllament del curriculum (194- 221). Madrid: Morata.
- ZABALZA, M.A. (2004): Diarios de clase. Narcea SA de Ediciones, Madrid.

Revistes pedagògiques

Cuadernos de pedagogía.

Aula de Innovación Educativa.

Guix d'infantil.

Infancia y aprendizaje.